

ELU projekti portfoolio

Abituriendi ABC

Projekti lähteülesandeks oli koostada mõistekaardipõhine interdistsiplinaarne õppematerjal, mida saaks kasutada erinevate õppeainete lõimimiseks koolis või mujal mingi teema käsitlemisel.

Mõistekaart on visuaalne vahend, mis aitab ideid, mõtteid ja teavet organiseerida ning seostada. Kaart koosneb mõistetest ning nende vahelistest seosesõnadest. Mõisteid ja sõnu järjestades moodustuvad laused, mis sisaldavad teemakohast informatsiooni (Soika, 2023).

Esimesel pikemal projektikohtumisel jaotas projekti juhendaja liikmed kolmeks 6-liikmeliseks rühmaks ning andis ülesandeks teha ajurünnak, et kaardistada grupi mõtted sellest, millised vajalikud õppematerjalid veel puudu on või milliseid teemasid võiks õppijatele mõistekaarte kasutades õpetada. Ühiselt arutades jäi meie grupis pinnale mõte, et ühest küljest on abiturientidel puudus informatsioonist iseseisva elu alustamiseks, teisest küljest on informatsiooni aga nii palju, et sellest tulvast usaldusväärset leida on keeruline.

Seadsime enda grupi eesmärgiks aidata abiturientidel leida informatsiooni iseseisva elu alustamiseks ning õppematerjal võiks aidata lahendada info ülekülluse probleemi, koondades olulisema usaldusväärse informatsiooni ühele platvormile. Mõistekaart aitab informatsioonitulvas paremini orienteeruda ning erinevatest teemadest kiiremini ülevaate saada.

Selleks otsustasime luua Abituriendi ABC kodulehekülje, mis koondaks endas:

- mõistekaarte → Üks mõistekaart kogu teema haldamiseks sisaldas liialt palju informatsiooni ning seega otsustasime luua mõistekaarte erinevatel teemadel.
- mõistekaardile lingitud lugemismaterjale → Mõistekaart ise annab kiire ülevaate teemast, kuid soovisime anda abiturientidele võimaluse endale vajalike teemadega ka põhjalikumalt tutvust teha.
- enesekontrolliteste → Testid annavad abiturientidele võimaluse loetud teadmistest arusaamist kontrollida. Kuigi meie põhiliseks sihtrühmaks on abiturientid, saavad ka õpetajad enda õpilasi sellele lehele suunata ning sealseid teste enda õpilaste teadmiste kontrollimiseks kasutada.
- kasutusjuhendit nii abiturientidele kui õpetajatele → Kuna mõistekaartide efektiivseks kasutamiseks on vajalik mõningane juhendamine, otsustasime enda platvormile lisada ka kasutusjuhendi. Lisaks lõime

kasutusjuhendi ka õpetajatele, et anda neile ideid meie õppematerjali kasutamiseks. Kodulehte õppematerjalina kasutades on õpetajatel võimalus oma tunde mitmekesistada.

- viidet Abituriendi ABC Instagrami lehele → Sotsiaalmeedias oma õppematerjali jagades jõuame otse sihtrühmani.

Tööd alustades kaardistasime, millised etapid peame eesmärgini jõudmiseks läbima. Vastavalt nendele jaotasime ära tööülesanded. Reio sai kodulehekülje looja ja haldaja, Greta tegeles õpilastelt sisendi ja tagasiside saamisega. Alex Sander tegeles Instagrami materjali tootmisega. Jaanika vormistas enesekontrollitested ja kasutusjuhendid. Meiken ja Kristi koondasid meie teema jaoks olulist teaduspõhist materjali. Jaotasime ära ka mõistekaartide väiksemad teemad ning igaüks lõi mõistekaarte, otsis neile lisainformatsiooni ning mõtles välja enda teemadele vastavaid enesekontrolli küsimusi.

Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik

Probleem on oluline, sest projekti rühmade enda kogemusest lähtudes ning ka suhtlusel sihtrühmaga peegeldub tõdemus, et keskkooli lõpetaja edasisi valikuid on palju. Suuna leidmisel abi leida on keeruline, sest kõik materjalid asuvad erinevas asukohas ja on keeruline eristada usaldusväärset allikat ebausaldusväärsest. Lisaks, on see eluperiood segadusttekitav ning selles vanuses võivad inimesed oma rolli, identiteedi ja väärtuste osas segaduses olla (Erikson, 1968) ning segadust on ka karjäärivalikutega (Borgen & Hiebert, 2006). Oleks abiks, kui tugi oleks lihtsasti kättesaadav, seega löimegi Abituriendi ABC, et koondada kokku kõik materjal, millest lõpetajad saaksid vajalikku infot ning suunamist vastamaks küsimusele: "Mida edasi?". Probleemi lahendamiseks löime veebilehe, mis sisaldab rühma loodud mõistekaarte ning väliseid linke materjalidele, mis teemaga seonduvad ning millest võib kasu olla. Mõistekaardid on hea viis suurt kogust infot kokku koondada ning neid kasutades on ka õppimine tõhusam (Nesbit & Adesope, 2013). Otsus veebileht teha tuli üsna lihtsalt - kuna tänapäeva noored inimesed veedavad üldiselt väga palju aega internetis või erinevates veebikeskkondades, nutiseadmetes (Villanti et al., 2017), siis on kõige parem loodud materjal neile kättesaadavaks teha just nendes samades keskkondades. Veebilehe eeliseks paberkandjal materjali ees peame ka võimalust materjali kaasaegsena hoida ning laiema kasutajaskonnani jõuda. Lisaks kasutame õppematerjali turundamiseks Instagrami konto, et suurendada kättesaadavust veel rohkem. Et oleks tegu ikkagi õppematerjaliga, löime ka mõistekaartidele ning materjalidele tuginedes enesekontrolli testid, et oleks võimalik peale teema käsitlemist omandatud teadmisi proovile panna.

Tegevuste kirjeldus ja sidusgruppide ni jõudmine

Abituriendi ABC on suunatud ennekõike abiturientidele, gümnasistidele ja vastlõpetanud noortele. Mõistekaart on loogiliselt üles ehitatud ning hõlmab mitmeid olulisi teemasid ja alateemasid, et iga abiturient leiaks just teda kõnetava teema. See on abiks ka noortele, kes käivad veel koolis ning õpetajatele, kes neid õpetavad. Teste saab õpetaja tunnis kasutada teadmistekontrollina ning samal ajal näeb õpetaja ka seda, kas ja kuidas õpitud teema õpilastes kinnistub.

Mõistekaardipõhine infootsingu süsteem on kättesaadav veebilehitsejal – see tähendab, et see on igal ajal ja kõigile huvilistele alati olemas. Projekti grupp teeb tööd, et leida veebilehele sobilikust organisatsioonist haldajad, et veebileht oleks populaarsem ja jõuaks õige sihtgrupini. Lisaks veebilehele on Abituriendi ABC-l ka Instagrami konto; konto on avalik ning sisaldab endas mõistekaardipõhist infootsingu projekti tutvustavaid pilte ja videolõike. Kuna mitu grupi liiget on tegutsevad pedagoogid, toimub veebilehe tutvustus ka mitmes Eesti koolis.

Projekti jätkusuutlikkus

Jätkusuutlikkuse kontseptsioonist lähtuvalt soovime pakkuda meie loodud mõistekaardipõhist õppematerjali kasutusvõimalusi ka tulevikus. Jätkusuutlik areng seab eesmärgiks leida tasakaal kõikide eluvaldkondade vahel, mistõttu oli ka meie grupp valikute ees, kuidas minna edasi pärast projekti ametlikku lõppemist. Otsustasime, et proovime leida kogu projekti vältel võimalusi, mis tagaksid meie loodud mõistekaardipõhise õppematerjali kestma jäämise ja leviku tulevikus.

Jätkusuutlikkuse oluliseks näitajaks on mõistekaardipõhise õppematerjali kättesaadavuse tagamine ja kasutusvõimalused, projekti materjalide kvaliteet ja asjakohasus. Selle saavutamiseks oleme proovinud leida endale koostööpartneri/d, kes näevad projektis väärtust ja oleksid valmis meie projektile oma õla alla panema.

Mõistekaardipõhist õppematerjali luues linkisime need veebilehtedega, kust leiab täpsemat informatsiooni (näiteks riigiportaal eesti.ee, Töötukassa koduleht, Riigi Teataja jne.). Lingitud materjalid on enamasti riikliku taustaga allikatest, mis on kõigile kättesaadavad, mida uuendatakse ja kaasajastatakse pidevalt ega vaja meie poolset sekkumist. See tagab õppematerjali asjakohasuse ja jätkusuutlikkuse ka tulevikus.

Iga teema juures on enesekontrolli test, mis on koostatud sisulooime.e-koolikott.ee keskkonnas. Enesekontrolli test võimaldab kasutajal katsetada, kui hästi on materjali omandatud ning milliste nüanssidega oleks tarvis veelkord tutvuda. Testis on näha õiged ja valed vastused ning seda saab korrata nii mitu korda kui soovitakse. Portaali

haldab riigi Haridus- ja Noorteamet. Kasutajaks registreerimine ei ole vajalik, kuid soovitame seda teha õpetajatel, kes kasutavad materjale õpilastele teadmiskontrollide tegemiseks.

Lõime e-koolikott keskkonnas kõiki teadmiskontrolle koondava ning Abituriendi ABC-d tutvustava koondatud õppematerjali, mis on kättesaadav kõigile. Nii tagame materjali kättesaadavuse ja jätkusuutlikkuse. Materjali on e-koolikott keskkonnast võimalik otse jagada Stuudiumisse, mida kasutavad paljud õppeasutused ainetundide sissekandmiseks ning koduste tööde lisamiseks. Koondatud õppematerjal on leitav [siit](#).

Lisaks oleme loonud Instagrami konto, mida on lihtne ja mugav üleval hoida ja mille haldamist saab kergelt üle anda. Instagramis määrab reklaami tõhususe see, kui palju on lehel jälgijaid. Seeläbi saame teada, kus on vajakajäämisi ja saame teha parendusi, mis on lihtne võimalus saada tagasisidet ilma, et peaks tegema kulutusi. Konto haldamine on tasuta.

Oleme pöördunud koostööpartnerite leidmiseks Rajaleidja, Töötukassa, SOS Lasteküla Eesti Ühing MTÜ poole. Lisaks ka koolide poole, et läbi testgrupi saada tagasisidet ja jagada infot Abituriendi ABC kohta. Kuna kaks töögrupi liiget õpivad ja töötavad haridusvaldkonnas, siis saab Abituriendi ABC kasutust ka enda töös.

Mõistame, et koostööpartneri leidmine ei ole lihtne, oleme valmis saama korduvalt eitavaid vastuseid. Konkurents on tihe ja me pole ainukesed tudengid, kes oma projektidega n-ö uksele koputavad. Töötukassa esmane vastus oli heatahtlik, kuid projektiga on nad valmis lähemalt tutvuma, kui see on valmis ja sobitub nende valdkonna ja teemadega.

Projekti vaheajal tõesime, et huvi meie projekti vastu oli suur. See omakorda innustas meid jätkama koostööpartnerite otsimisega. Projekt jääb grupiliikmete omandisse.

Tulemuste kokkuvõte ja lisad

Leidmaks teemat, mida saaks õpetada läbi mõistekaartide, tegi grupp kirjanduse ülevaate mõistekaartide kasutamisest ning selle plussidest ja miinustest. Materjalide läbitöötamise tulemusena kinnitati teadmist, et mõistekaart on efektiivne vahend õppimiseks ja õpetamiseks ning sellel on eeliseid teiste meetoditega võrreldes.

Grupitöö tulemusena valmisid mitmed mõistekaardid erinevatel teemadel, kaardistamaks abituriendi valikuvõimalused pärast kooli lõpetamist. Mõistekaartide koostamiseks kasutati [Cmap Cloud](#) programmi. Et mõistekaarte kättesaadavamalt presenteerida, loodi [veebileht](#), kuhu kõik loodud mõistekaardid lingiti vastavalt

teemale. Mõistekaartide struktuuri hindamiseks kasutasime ka [Concept Mapping Academy](#) mõistekaardi struktuuri hindamise programmi. Iga mõistekaart sisaldab omakorda lingitud veebilehti, mis suunavad mõistekaardi kasutaja täpsema informatsioonini aitamaks teemat omandada. Lingitud materjalid on peamiselt riikliku taustaga allikatest, mis aitab noorel eristada usaldusväärset infoallikat mitteusaldusväärsest. Iga teema juures on enesekontrolli test, mis on koostatud [sisuloome.e-koolikott](#) keskkonnas.

Kuigi mõistekaart on peamiselt suunatud abiturientidele iseõppimiseks, siis saab seda kasutada ka koolis õpetamiseks. Mõistekaart, kui õpetamise vahend, saab olla kasutusel, kui käsitleda antud temaatikat ning selle käigus paluda õpilastel koostada iseseisvalt mõistekaart. Kontrolliks saab ühiselt mõistekaarte võrrelda juba koostatud kaartidega ning arutleda tekkinud küsimuste üle. Lisaks testidele, mida saab teha enesekontrolliks, saavad õpetajad kasutada teste õpilaste kontrolliks (teadmiste kontrolli loomise ja kasutamise juhend on leitav Abituriendi ABC kodulehe kasutusjuhendite hulgast).

Grupp lõi Instagrami konto [AbituriendiABC](#), mille abil soovitakse infot viia sihtgrupini. Läbi selle konto suunatakse inimesi kodulehele, kus on kättesaadaval mõistekaart.

Abituriendi ABC kasutamiseks on loodud kahte tüüpi kasutusjuhend. Pikem [kasutusjuhend](#) on saadaval PDF formaadis. See sisaldab õpetust ja näiteid Abituriendi ABC materjalide kasutamiseks. Lühem [kasutusjuhend](#) on JPG formaadis ning seal on lühem ning üldisem ülevaade materjalide kasutamisest. Lisaks on loodud [juhendmaterjalid õpetajale](#) teadmiste kontrolli loomiseks ning [juhendmaterjal õpilasele](#) õpetaja loodud teadmiste kontrolli kasutamiseks. Kuna soovitame õpetajatele, et nad laseksid ka õpilastel mõistekaarte koostada, löime ka [õpetuse mõistekaardi koostamiseks](#). Kõik juhendid on leitavad Abituriendi ABC [kasutusjuhendite lehelt](#).

Grupp viis kuueteistkümne gümnaasiumiõpilase seas läbi veebilehekülje testimise ja küsitluse. Gümnasistid said ülesandeks tegeleda etteantud teemaga mõistekaardilt (elukoht, töötamine, haridus, pere, ajateenistus, raha ja vaheaasta). Kui õpilased olid oma teemaga põhjalikult tutvunud, vastasid nad küsimustiku küsimustele, mis uuris nende arvamust mõistekaardist endast ning nende teadmisi infootsingu kohta.

Õpilased pidasid kõige olulisemaks mõistekaardi tunnuseks selle selgust ja arusaadavust. Mõistekaardis orienteerumine oli õpilaste jaoks loogiline ja lihtne (mõistekaarti pidas arusaadavaks 94% vastanutest). Õpilased said oma teemade kohta uusi teadmisi ning avaldasid soovi mõne teema kohta juurde õppida. Üle poole

vastanutest pidas tõenäoliseks, et kasutavad Abituriendi ABC-d tulevikuotsuste langetamiseks (63% vastanutest vastas, et kasutaksid veebilehte ka edaspidi). 75% vastajatest soovitaks Abituriendi ABC-d sõpradele.

Üle poole (69% vastanutest) teavad, mida peale gümnaasiumi teha tahavad. Kõige populaarsemad vastused küsimusele "Kust saad informatsiooni võimalike karjäärivalikute kohta?" olid "Internet", mida valis 13 õpilast ja "Sõbrad ja pereliikmed", mida valis 14 õpilast. Enamasti otsitakse ja leitakse informatsiooni huvipakkuva teema kohta Interneti otsingumootoritest (kõik küsimustiku vastajad valisid selle vastusevariandi), nagu Google või küsitakse abi teistelt inimestelt. Internetist informatsiooni leidmist peeti pigem lihtsaks (15 vastajat väidavad, et infokogumine Internetist on lihtne) ja leitud informatsiooni peetakse pigem usaldusväärseks (14 vastajat usub, et nende leitud informatsioon on usaldusväärne).

Projekti tegevuskava

ELU projekti töögrupp kohtus pea igal nädalal esmaspäeviti koos teiste gruppidega toimunud kohtumistel, lisaks korraldati ka kord nädalas oma töögrupi kohtumisi. Veebruari lõpus toimus esimene väiksema töögrupi kohtumine, kus vaadati koos üle enda valitud teema mõistekaardi põhi ning jagati omavahel ära teemad, mida igaüks mõistekaardina tegema hakkas. Märtsi algul toimus taas suurem kohtumine, mille ülesandeks oli leida igal grupil 10 kirjandusallikat, mis toetavad mõistekaardipõhist õpet. Peale kohtumist otsustati leida ka teaduspõhiseid allikaid, mis toetaksid antud projekti teemat. See ülesanne jäi põhiliselt Meikenile ja Kristile. Järgneval suuremal kohtumisel toimus külalisloeng, kus tutvusime vigade ja probleemidega, mis võivad mõistekaarte tehes ette tulla. Sellele kohtumise järgselt sai töögrupp ka omavahel kokku ning korrastati mõistekaarte, lisati mõistekaartidele linke ning asuti valmistuma vahenädala vahekokkuvõtteks, mille esitamise said endale ülesandeks Greta ja Alex Sander. Enne vahenädala esitust alustas Reio Abituriendi ABC kodulehe arendamist. Märtsi lõpus (28.03) toimus vahenädala sessioon, kus saadi ja anti ka teistele gruppidele vajalikku tagasisidet. Aprilli jooksul jätkati tavapäraseid kohtumisi ning aprilli algul alustati kontrolltestide loomisega, mis hiljem lisati ka kodulehele mõistekaartidele. Iga liige koostas oma teemade kohta kaks-kolm testi ning Jaanika ülesandeks jäi testid sisuloome.e-koolikott keskkonnas üles ehitada. Aprilli keskel võtsid Greta ja Kristi ühendust koostööpartnerite leidmiseks Rajaleida, Töötukassa ja SOS Lasteküla Eesti Ühing MTÜ. Enne 18. aprill toimunud kohtumist, lepiti kokku ülesanneteks, üksteise mõistekaartide kontrollimine ning mõistekaartide viimine samasugusesse stiili. Aprilli lõpu poole loodi projektile Instagrami konto, kuhu toodeti projekti reklaamivat sisu Alex Sanderi poolt. Enne kodulehe avaldamist kirjutas grupp koos kodulehe kasutusjuhendi, mis sisaldas endas juhendeid nii iseõppijale kui ka õpetajale kasutamiseks.

Jaanika koostas juhendid õpetajale teadmiskontrollide loomiseks ning õpilastele nende kasutamiseks. Lisaks ka üldise juhendi mõistekaartide koostamiseks. Mai alguses avaldati valminud koduleht, millele järgnes Greta poolt läbiviidud kodulehe testimine õpilastega. Testimise tulemusel saadi õpilastel tagasisidet, mille põhjal tehti viimaseid muudatusi kodulehel. Enne ELU-projekti esitlust korrastati projekti jooksul kirjutatud portfooliot ning 16. mai esitleti oma projekti.

Iga rühmalikme õpikogemuse refleksioon

Meiken: Minu eesmärk selles projektis osalemiseks oli mõista kuidas saab mõistekaarte kasutada õppevahendina ning panustada projekti interdistsiplinaarsusesse saades seeläbi kogemuse, kus mitme eriala tudengid teevad koostööd ühise eesmärgi nimel. Kogemus projekti raames mõistekaardipõhise õppega oli minu jaoks üldiselt positiivne ja silmi avav. Ma sain aru, kuidas mõistekaardid võivad olla tõhusad tööriistad teabe organiseerimisel ja sünteesimisel, samuti kuidas need võivad aidata mul end paremini suunata ja keskenduda õppeprotsessile. Õppisin ka, kuidas oma erialateadmisi ja oskusi paremini siduda teiste valdkondadega.

Püstitatud eesmärkide saavutamise osas arvan, et projekt andis mulle kindlasti suurema arusaamise mõistekaartide kasutamisest õppimisel. Samuti tugevdas see minu koostöö- ja suhtlemisoskust, kuna pidin jagama oma ideid ja kuulama teiste osalejate tagasisidet. Kokkuvõttes olen rahul projektis osalemisega ja usun, et saadud teadmised ja kogemused on mulle edaspidises õppetöös suureks abiks.

Reio: Projektis osalemine andis mulle hea kogemuse kõige rohkem just rühmatöö alal. Kuna oma erialal on ikka ja jälle rühmatööd, siis see pole uudne kogemus, kuid loengutes on inimesed kellega olen varem suhelnud, isegi sõbrad. Projekti käigus täiesti võõraste inimestega ühe eesmärgi suunas töötada oli päris huvitav kogemus ning tunnen, et kui peaks tulevikus uuesti võõraste inimestega rühmatööd tegema, siis oleksin palju pädevam. Lisaks sain veel parema ülevaate mõistekaartide kasutusest ning milleks need üldse vajalikud on, sest see oli mu enda isiklik eesmärk siia projekti end registreerides. Mul ei olnud just parim minevik mõistekaartidega, need tundusid liiga rasked koostada ning segased, kuid mingi osa minust teadis, et neid oma õpingutel kasutada oleks väga hea. Projekti käigus kadus mu segadus suurel määral ning tunnen, et olen ka palju pädevam mõistekaardi koostaja, kui varem.

Kuna projekti eesmärk oli luua mõistekaardipõhine õppematerjal, mis on ka jätkusuutlik, siis tunnen, et saime ülesandega päris hästi hakkama, sest lõime mitu mõistekaarti, millel on olemas ka enesekontroll, et soodustada

õppimist. Lisaks ka jätkusuutlikusele rõhudes löime veebisaidi, mis oleks kogu aeg olemas, et materjal jääks päriselt kasutusse ning ka kättesaadavaks just meie sihtrühmale.

Jaanika: Enne projektiga liitumist olin valmis õpetajana mõistekaartidest loobuma. Õppijana valmistas mõistekaartide loomine mulle parajalt peavalu, kuna nende eesmärgi ning loomise loogilisust ei selgitanud piisavalt. Sellest tulenevalt ei õppinudki ma mõistekaarti õppimist toetava vahendina koostama ega kasutama.

Arenesin selles projektis nii õppija kui ka õpetajana. Sain teada kuidas koostada efektiivseid, õppimist toetavaid mõistekaarte ning kuidas õpilasi neid koostama ja kasutama juhendada. Klassiõpetajaks õppides ja praktikaid sooritades olen aru saanud, kui oluline on õpilaste jaoks teemade näitlikustamine ja visualiseerimine ning loova õppimise toetamine. Nüüd on mul kindlus kasutada õpetades ka mõistekaarte. Sain kogemuse uute inimestega koostöö tegemisel. Meie väike rühm koosnes erinevates eluetappides olevatest ning erinevatel õppekavadel õppivatest inimestest. Ühise aja leidmine nõudis paindlikkust ning projekti panustamine pani mõtlema oma teadmiste ja pädevuste üle hoopis teise nurga alt.

Leian, et koostatud õppematerjal on kasulik nii abiturientidele kui õpetajatele. Platvormi võiks edasi arendada järgmises ELU projektis, et tagada mugavam ligipääsetavus ning jätkusuutlikkus.

Alex Sander: Minu jaoks oli projektiga liitumise eesmärk saada teada rohkem mõistekaartidest ning kas neid on üldse mõtet kasutada õppimise eesmärgil. Varem ei olnud ma koolist eriti palju mõistekaartidega kokku puutunud, mistõttu ei olnud mul väga suurt arvamust nende väärtuste kohta. Esiolgu oli küll väike hirm, et äkki satun kokku inimestega, kellega ühist klappi ei leia, kuid see mure kadus kiirelt, sest kaaslased oli jutukad ja ideid tuli kokku saades kohe kuhjaga.

Minu peamine eesmärk sai projekti käigus saavutatud, sest sain mõistekaartide olemuse ja kasutamise kohta palju uut teada. Lisaks leian, et meie grupi poolt loodud projekt võib aidata paljusid noori, kellel on keskkooli lõpetades teadmatus tuleviku ees. Lisaväärtust andis minu jaoks ka see, et töötama tuli hakata uute inimestega teistelt erialadelt ning sai näha ja kuulda nende arvamusi erinevatel teemadel. Selle kõige käigus sain palju uusi teadmisi ning antud kogemus oli silmaringi avardav.

Kristi: Mulle tuli üllatusena, et juba esimesel kursusel saame osaleda pisut teistlaadi õppeaines, kus saame ise endale huvipakkuva teema valida, erinevaid kompetentse rakendada, olla loovad ja mõelda uusi lahendusi ning õppida ja harjutada meeskonnatööd.

Minu valik langes mõistekaartidele juba varem, sest olen nendega kokku puutunud. Küll põgusalt aga siiski. Soovisin saada rohkem teada mõistekaartide kasutusvõimalustest, kuidas mõistekaart võimaldab paremini õpetada ja õppida.

Sain juurde hulga teadmisi mõistekaartidest ning kindlustunde, et visualiseeritud õppevahendina ja loovaks õppimiseks on need suurepärased. Mõistekaardid pakuvad meile tunduvalt lihtsamat võimalust endale olulist meelde jätta ning tegemist on tõepoolest mitmekülgse ja samal ajal unikaalse tööriistaga, mida saab väga edukalt kasutada ka erivajadustega laste õppeprotsessides. Lisaks sain uusi kogemusi grupis töötamisel olles erinevatelt erialadelt ja erinevas vanuses. Pidime üheskoos aru saama, mida keegi paremini oskab või teab ja kuidas kõigi projekti liikmete kõige tugevamaid külgi projektis ära kasutada. Usun, et projektis osalemine oli mulle kasulik ja võimaldas mul õppida nii enda kohta kui ka meeskonnaliikmetelt.

Greta: Liitusin mõistekaardipõhise õppematerjali projektiga kuna olen eri- ja ametialaselt mõistekaartidega kokku puutunud. Olles ise läbi mõistekaartide omandanud uusi teemasid ning ka teadmisi edasi andnud, tundsin, et selle projektiga tegelemine oleks mulle huvitav.

Meie tiimi teema kõnetab mind kuna olen olnud olukorras, kus valikuid on palju, aega otsustamiseks on vähe ja iga juurde saadud teadmine kasvatab vaid segadust. Olles õpetaja, näen igapäevaselt, et infoajastu on õnnistus ja needus samaaegselt ning usaldusväärne infootsing võib osutada väga keeruliseks, eriti inimestel, kellel kogemusi napib. Tunnen, et meie mõistekaardipõhine infootsingu süsteem võiks tõesti kedagi aidata.

Mulle meeldis, et suurest grupist tehti kolm väiksemat gruppi. Väiksemas grupis on olnud kergem üksteisega suhestuda ning ükski idee ei jää tahaplaanile ega arutamata. Leian, et meie grupp teeb päriselt koostööd ning töötab ühiste väärtuste alusel sama eesmärgi nimel.

Kasutatud materjal

Borgen, W. & Hiebert, B. (2006). Career Guidance and Counselling for Youth: What Adolescents and Young Adults are Telling Us. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 28(4), 389-400. <https://doi.org/10.1007/s10447-006-9022-5>

Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. New York: W. W. Norton Company.

Nesbit, J. C. & Adesope, O. O. (2013). How effective are concept maps for learning?. G. Schraw. M. T. McCrudden & D. Robinson, *Learning Through Visual Displays*, 308. Information Age Publishing.

Soika, K. (s.a.). *Mõistekaart*. Õpetajaraamat - Loodusained. Külastatud 22. aprill 2023, <https://sites.google.com/view/loodusopetajaraamat/m%C3%B5istekaart>

Villananti, A. C., Johnson, A. L., Ilakkuvan, V., Jacobs, M. A., Graham, A. L. & Rath, J. M. (2017). Social Media Use and Access to Digital Technology in US Young Adults in 2016. *Journal of Medical Internet Research*, 19(6), 196. <https://doi.org/10.2196/jmir.7303>